

Socialförvaltningen
Handläggare, Ragnhild Forsström

Remiss betänkandet En möjlighet till småskalig gårdsförsäljning av alkoholdrycker (SOU 2021:95)

Sammanfattning

Utredningen, som grundligt analyserat de EU-rättsliga föreutsättningarna är välgjord och öppnar upp för möjligheten att kombinera gårdsförsäljning i Sverige med Systembolagets monopol. Här finns utrymme att diskutera möjligheten till samarbete och möjliggöra för småproducenter att bli ombud.

Att nyttja perioden sex år som utredaren föreslår, att praktisera modeller och regelverk för dispenser, med tillstånd i ett första steg, för olika försöksregioner, för gårdsförsäljning och täta uppföljningar borde vara ett säkert sätt att kunna följa och stävja eventuella negativa folkhälsoeffekter.

Satsningen på närproducerade varor, som framställts och producerats hantverksmässigt kommer sannolikt vara tilltalande för dem som genom ett studiebesök eller en upplevelse önskar betala för att varan just är lokalt framställd.

Detta borde i sin tur ge förutsättningar för ett ökat entreprenörskap på flera platser runt om i landet, och främja besöksnäringen.

Med regelverket av tillsynen menar vi att gårdsförsäljning inte heller bör medföra några negativa eller oönskade folkhälso- eller alkoholpolitiska konsekvenser, utan istället öppnar upp för nya former av mångkulturellt utbud att ta del av.

Bakgrund

Inledningsvis finns att beakta att detta är den tredje utredningen om gårdsförsäljning som lagts fram och det visar tydligt på ärendets komplexitet. Det finns flera aspekter som behöver övervägas och en livlig argumentation har förts både för och emot.

Svensk alkoholpolitik är och har varit restriktiv, detta med goda intentioner om den svenska folkhälsan. Särskilt efterfrågas ställningstagande till om gårdsförsäljningen går att kombinera med EU-rätten om fri rörlighet av varor, bibehållet monopol och slutligen om hur en eventuell återgång till nuvarande system skulle kunna vara möjlig.

EU:s regler om varors fria rörlighet och bibehållet monopol

Systemets monopol bygger på en dom i EU domstolen. Vi eventuellt tillåtande av gårdsförsäljning gäller överenskommelsen om att EU tillåter alla länder att föra egen alkoholpolitik utan diskriminering.

Det innebär att Sverige inte kan ge svenska producenter rätt att bedriva gårdsförsäljning utan att samtidigt också ge andra europeiska producenter av alkoholdrycker motsvarande möjligheter. EU-rätten och detaljmonopolet styr detta.

Backa bandet eller återgång till nuvarande ordning

Att backa bandet efter att ha infört de föreslagna förändringarna som i sig förutom de omfattade regelverket, som berör både EU, och oss själva skulle kunna få till följd att risktagandet för att våga satsa skulle vara för högt för den enskilde företagaren och den efterfrågade effekten kunna utebli.

Ragnhild Forsström
Nämndsekreterare

Boel Holgersson
Socialnämndens
ordförande

Socialförvaltningen
Handläggare, Ragnhild Forsström

Remiss betänkandet En möjlighet till småskalig gårdsförsäljning av alkoholdrycker (SOU 2021:95)

Förvaltningens förslag till beslut

- Socialnämnden antar socialförvaltningens bilagda förslag till yttrande som sitt eget; avseende betänkandet En möjlighet till småskalig gårdsförsäljning av alkoholdrycker (SOU 2021:95).

Sammanfattning

Söderköpings kommun är inbjuden remissinsats avseende betänkandet En möjlighet till småskalig gårdsförsäljning av alkoholdrycker (SOU 2021:95). Remissyttrandet ska vara Socialdepartementet tillhanda senaste den 10 juni 2022.

Socialnämnden har tagit del av betänkandet och ärendet är berett av socialförvaltningen. Utredningen, som grundligt analyserat de EU-rättsliga föreutsättningarna är välgjord och öppnar upp för möjligheten att kombinera gårdsförsäljning i Sverige med Systembolagets monopol. Här finns utrymme att diskutera möjligheteten till samarbete och möjliggöra för småproducenter att bli ombud.

Att nyttja perioden sex år som utredaren föreslår, att praktisera modeller och regelverk för dispenser, med tillstånd i ett första steg, för olika försöksregioner, för gårdsförsäljning och täta uppföljningar borde vara ett säkert sätt att kunna följa och stävja eventuella negativa folkhälsoeffekter.

Satsningen på närproducerade varor, som framställts och producerats hantverksmässigt kommer sannolikt vara tilltalande för dem som genom ett studiebesök eller en upplevelse önskar betala för att varan just är lokalt framställd.

Detta borde i sin tur ge förutsättningar för ett ökat entreprenörskap på flera platser runt om i landet, och främja besöksnäringen.

Med regelverket av tillsynen menar vi att gårdsförsäljning inte heller bör medföra några negativa eller oönskade folkhälso- eller alkoholpolitiska konsekvenser, utan istället öppnar upp för nya former av mångkulturellt utbud att ta del av.

Beskrivning av ärendet

Regeringen efterfrågar särskilt remissinstansernas bedömning av utredningens EU-rättsliga överväganden och slutsatser om att gårdsförsäljning kan kombineras med bibehållet detaljhandelsmonopol samt utredningens slutsats att det går att ”backa bandet” för det fall EU-kommissionen eller EU-domstolen skulle göra en annan bedömning än utredningen gällande dessa frågor.

Ekonomiska konsekvenser

Kommunernas regelverk avseende tillsynen och tillståndsgivning gentemot den som har serveringstillstånd, och alkohollagens regler om marknadsföring.

Konsekvensbeskrivning

Gårdsförsäljning kan komma att bidra till ökade arbetstillfällen, landsbygdsutveckling och möjliggöra för besöksnäring, hållbar turism och småföretagande.

Beredning av ärendet

Socialnämnden överlämnar 2022-03-01 § 12 uppdrag till förvaltningen att arbeta fram ett yttrande kring betänkandet.

Underlag som följer ärendet

Remiss betänkandet En möjlighet till småskalig gårdsförsäljning av alkoholdrycker (SOU 2021:95)

Remissmissiv betänkandet En möjlighet till småskalig gårdsförsäljning av alkoholdrycker (SOU 2021:95) Socialdepartementet 2022-01-31 S2022/00562

Expediering

Socialdepartementet
Socialnämndens ledamöter

Ragnhild Forsström